

Handläggare
Anna Wiström
Telefon: 08-50826731

Samrådsyttrande gällande förslag till naturreservat i Ålstensskogen-Storskogen SBK Dnr 2024-03606

Kontorsyttrande

Ärendet

Bakgrund

I kommunfullmäktiges budget 2019 - 2023 fick stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden i uppdrag att utreda naturreservatsbildning i Ålstensskogen-Storskogen. I budget 2024 och 2025 reviderades uppdraget till att berörda nämnder ska överlämna förslag på skötselplaner, gränsdragning och övriga underlag som krävs för att kommunfullmäktige ska kunna fatta beslut om att inrätta naturreservat för Ålstensskogen-Storskogen år 2025. I budgetuppdraget ingår att arbetet ska beakta genomförandet av bostadsbyggnadsmål och planerad viktig infrastruktur. Under 2024 och 2025 har stadsbyggnadskontoret i samarbete med exploateringskontoret, miljö- och hälsoskyddskontoret samt Bromma stadsdelsförvaltning tagit fram nödvändiga underlag och utredningar samt arbetat fram ett förslag till reservatsgräns och ett förslag till beslut och skötselplan. Förslaget är nu ute på samråd.

Inom det föreslagna reservatsområdet förvaltar kontoret tre stycken villor – ***Villa Skogsbo***, ***Röda villan*** och ***Solviksvillan***- samt ett mindre fritidshus. Med anledning därav önskar kontoret framföra följande synpunkter:

Kontorets analys

Området berörs av idag stadsplan/detaljplan 3392 laga kraft 1947 där ***Villa Skogsbo*** och ***Röda villan*** samt fritidshuset är placerade inom allmän plats, PARK och ***Solviksvillan***, med sin koppling till Solviksbadet, är placerad inom Y- idrottsmark.

Som ett led i kontorets uppdrag att renodla och effektivisera kontorets fastighetsbestånd har kontoret ansökt om en ny detaljplan. De tre villorna är där tänkta att placeras inom kvartersmark med

användningsbestämmelse B Bostad, för att möjliggöra en kommande fastighetsbildning. Villorna har ett högt kulturhistoriskt värde, där *Villa Skogsbo* och *Röda villan* inklusive komplementbyggnader är blåklassade, enligt stadens egna klassificeringssystem och *Solviksvillan* inklusive uthus är grönklassad. Det handlar inte bara om byggnadernas värde i sig, utan också deras historiska sammanhang.

Villa Skogsbo, Ålstens skogsväg 14 inom fastigheten Smedslätten 1:26

Villan uppfördes cirka 1900 som sommarnöje och är i sitt slag ett välbevarat exempel (såväl exteriört som interiört) på en växande trend hos borgarklassen att vid förra sekelskiftet skaffa sommarhus. Villa Skogsbo disponerades åren 1927–1967 av stiftelsen Fanny Hirschs Minne som vilohem, för framför allt kvinnor med psykisk ohälsa. Senare under 1900-talet har villan använts för kurs- och konferensverksamhet. Villan utgör tillsammans med Röda villan, ett tidstypiskt exempel på sommarhus som vid sekelskiftet 18/1900 tack vare goda kommunikationer anlades vid Mälarens strand inte långt från storstaden. I det kulturhistoriska värdet ingår också inrättandet av vilohem, där omvandling av bland annat villor vid denna tid inte är ovanlig- som en del i synsättet med vilohemmens placering i stillsam naturmiljö. Villa Skogsbo hyrs idag ut till konferensverksamhet.

Röda villan, Ålstens skogsväg 16 inom fastigheten Ålsten 1:1

Villan uppfördes cirka 1910, troligen som trädgårdsmästARBostad och har alltid varit en del av anläggningen Skogsbo. Villan ingick i vilohemmet, som en del av stiftelsen Fanny Hirsch minne. Idag hyrs byggnaden inklusive uthus ut som privatbostad.

Solviksvillan, Ålstens skogsväg 20, inom fastigheten Ålsten 1:1

Villan uppfördes någon gång under 1910-talet, troligtvis även den som sommarbostad. Byggnaden är enkel med tydliga drag av nationalromantik, vilket även visar sig i tomtens bevarade karaktär. Villan införlivas i Solviksbadets anläggning från och med 1930-talet och kom att fungera som vaktmästARBostad åt badets personal. Villans koppling till Solviksbadet utgör en viktig del av helhetsmiljöns kulturhistoriska värden och blir en del i berättelsen om stadens tidiga ambitioner att uppföra utomhusbad. Solviksvillan har varit uthyrd som privatbostad men är idag tomställd.

Ett fritidshus, Ålstens skogsväg 10, inom fastigheten Ålsten 1:1

Fritidshuset är litet och förhållandevis enkelt i sin karaktär. Det hyrs idag ut som fritidshus och används under sommarhalvåret.

Kontorets förslag

För att inte omkullkasta kontorets planer avseende vårt innehav, är det av största vikt att hänsyn tas till kommande detaljplan, fastighetsbildning och behov av infrastruktur såsom breddning av vissa vägsträckor, möjliggöra för sophämtning genom att tillskapa yta för vändplan samt anordna angöringsväg. Det kan också bli aktuellt att reservera ytor utanför reservatsområdet för uppställning av sopkärl. Med tanke på kommande lagkrav på sopsortering kan dessa behöva vara generöst tilltagna.

Fastighetskontoret ser fram emot fortsatt samarbete med övriga förvaltningar inför det fortsatta arbetet med naturreservatet. I dagsläget är det oklart om Solviksvillan bör ingå i reservatsområdet eller hållas utanför- beroende på vilken funktion för byggnaden som anses mest lämplig i framtiden- bostad eller publik lokal. För fritidshuset, anser kontoret det lämpligt att det hålls inom reservatsområdet.

Reservatsgränserna måste också möjliggöra att de planerade fastigheterna får en rimlig storlek i förhållande inte bara till byggnadernas kulturvärde utan också den landskapsbild de är placerade i inklusive anlagda trädgårdar och uthus.

Slut

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Camilla Silfverling, Avdelningschef	2025-06-25